

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 2.10.2013
COM(2013) 680 final

2013/0327 (COD)

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/138/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) όσον αφορά τις ημερομηνίες μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της, καθώς και την ημερομηνία κατάργησης ορισμένων οδηγιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

1.1. Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης

Η οδηγία 2009/138/EK («Φερεγγυότητα II») προβλέπει ένα σύγχρονο σύστημα με βάση τους κινδύνους για την εποπτεία των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι νέοι αυτοί κανόνες έχουν ουσιώδη σημασία για την εξασφάλιση ενός ασφαλούς και εύρωστου ασφαλιστικού τομέα που να μπορεί να παρέχει βιώσιμα ασφαλιστικά προϊόντα και να στηρίζει την πραγματική οικονομία μέσω μακροπρόθεσμων επενδύσεων και πρόσθετης σταθερότητας.

Η οδηγία 2011/89/ΕΕ (Ficod1), τροποποιεί ορισμένες οδηγίες, μεταξύ των οποίων και την οδηγία «Φερεγγυότητα II» όσον αφορά τη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων (ΧΟΕΔ).

Στις 19 Ιανουαρίου 2011 η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/138/EK προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νέα εποπτική δομή για τον τομέα της ασφάλισης και, συγκεκριμένα, η σύσταση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) την 1η Ιανουαρίου 2011 (COM (2010) 8, COD 2011/0006) (Omnibus II) και η έναρξη ισχύος της Συνθήκης της Λισαβόνας, η οποία απαιτεί την προσαρμογή των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής να θεσπίζει εκτελεστικά μέτρα σε αρμοδιότητες της Επιτροπής να εκδίδει εκτελεστικές και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις σύμφωνα με το άρθρο 290 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, η πρόταση περιελάμβανε διατάξεις για την παράταση των προθεσμιών μεταφοράς, κατάργησης και εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK. Οι εν λόγω κανόνες είναι σημαντικοί για να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο νέο καθεστώς. Επιπλέον, και προκειμένου να καταστεί πλήρως λειτουργικό, το καθεστώς «Φερεγγυότητα II» απαιτεί επίσης μεγάλο αριθμό κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων από την Επιτροπή, οι οποίες παρέχουν σημαντικές λεπτομέρειες σχετικά με τα διάφορα τεχνικά θέματα. Πολλοί από αυτούς τους λεγόμενους κανόνες «2ου βαθμού» συνδέονται στενά με την οδηγία «Omnibus II» και δεν μπορούν να υποβληθούν από την Επιτροπή πριν από τη δημοσίευση της «Omnibus II», που επίσης θα αποφασηφίσει το πεδίο εφαρμογής πολλών αρμοδιοτήτων για την έκδοση πράξεων κατ' εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων.

Ως προθεσμία μεταφοράς στο εσωτερικό δίκαιο και εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK είχε αρχικά οριστεί η 31η Οκτωβρίου 2012 και η 1η Νοεμβρίου 2012 αντίστοιχα, αλλά, εν αναμονή της έκβασης των εν εξελίξει νομοθετικών διαπραγματεύσεων για την «Omnibus II», η οδηγία 2012/23/ΕΕ (Quick Fix), οι ημερομηνίες αυτές μετατέθηκαν για τις 30 Ιουνίου 2013 και την 1η Ιανουαρίου 2014, αντίστοιχα.

Η οδηγία 2012/23/ΕΕ μεταθέτει επίσης και την ημερομηνία κατάργησης των υφιστάμενων ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών οδηγιών (οδηγίες 64/225/ΕΟΚ, 73/239/ΕΟΚ, 73/240/ΕΟΚ, 76/580/ΕΟΚ, 78/473/ΕΟΚ, 84/641/ΕΟΚ, 87/344/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ, 92/49/ΕΟΚ, 98/78/ΕΚ, 2001/17/ΕΚ, 2002/83/ΕΚ και 2005/68/ΕΚ, όπως έχουν τροποποιηθεί από τις πράξεις που παρατίθενται στο μέρος Α του παραρτήματος VI), που συλλογικά αναφέρονται ως δέσμη «Φερεγγυότητα Ι». Αντί για την 1η Νοεμβρίου 2012, οι οδηγίες αυτές θα καταργηθούν πλέον από 1ης Ιανουαρίου 2014.

Από τα πλέον αμφιλεγόμενα θέματα στο πλαίσιο των εν εξελίξει νομοθετικών διαπραγματεύσεων μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής είναι η θέσπιση μέτρων σχετικά με τη μεταχείριση των ασφαλιστικών προϊόντων που συνοδεύονται από μακροπρόθεσμες εγγυήσεις στο πλαίσιο του νέου κανονιστικού καθεστώτος ασφάλισης που θεσπίζεται με την οδηγία «Φερεγγυότητα II» («δέσμη μακροπρόθεσμων εγγυήσεων»). Δεδομένου ότι τον Σεπτέμβριο του 2012 δεν κατέστη δυνατή η επίτευξη συμφωνίας για τη δέσμη μακροπρόθεσμων εγγυήσεων, οι διαπραγματεύσεις αναστάλησαν. Στη συνέχεια, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και η Επιτροπή ανέθεσαν στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) να προβεί σε τεχνική αξιολόγηση των μέτρων, ώστε να υπάρχει μια τεχνική βάση για την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας σχετικά με την οδηγία Omnibus II.

Στις 14 Ιουνίου 2013, η ΕΑΑΕΣ δημοσίευσε τα τεχνικά της πορίσματα όσον αφορά την αξιολόγηση των μακροπρόθεσμων εγγυήσεων. Αυτά τα τεχνικά πορίσματα επιβεβαιώνουν, πρώτον, τη σημασία των μέτρων μακροπρόθεσμης εγγύησης για πολλά κράτη μέλη σε περιόδους ακραίων οικονομικών πιέσεων, όπως εκείνες του 2011 και, δεύτερον, ότι μια δέσμη διαφόρων μέτρων είναι αναγκαία για την κάλυψη των διαφόρων ασφαλιστικών προϊόντων που προσφέρονται στα κράτη μέλη. Στα πορίσματα της ΕΑΑΕΣ προτείνεται μια σειρά μέτρων που αποσκοπούν στη διευκόλυνση της παροχής ασφαλιστικών προϊόντων με μακροπρόθεσμες εγγυήσεις για την αντιμετώπιση μιας τεχνητής αστάθειας των χρηματοπιστωτικών αγορών.

Τα πορίσματα αυτά συνιστούν τις παραμέτρους για την επίτευξη πολιτικής συμφωνίας σχετικά με την οδηγία «Omnibus II». Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής της 27ης Ιουνίου 2013, θα πρέπει να είναι δυνατή η εξεύρεση συμβιβαστικής λύσης εντός του φάσματος των μέτρων που συνιστά η ΕΑΑΕΣ. Μολονότι οι νομοθετικές διαπραγματεύσεις μεταξύ Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Συμβουλίου και Επιτροπής, άρχισαν εκ νέου στις 10 Ιουλίου 2013, είναι πολύ απίθανο οι διαπραγματεύσεις για την οδηγία Omnibus II να ολοκληρωθούν εγκαίρως για τη δημοσίευση της οδηγίας αυτής στην Επίσημη Εφημερίδα πριν από την ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2012/23/ΕΕ. Αν παραμείνει αμετάβλητη η εν λόγω ημερομηνία, η οδηγία 2009/138/EK θα τεθεί σε εφαρμογή πριν από την έναρξη ισχύος των μεταβατικών κανόνων και των σχετικών προσαρμογών που προβλέπονται στην πρόταση οδηγίας Omnibus II.

Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι οι διαπραγματεύσεις για την οδηγία Omnibus II δεν έχουν ακόμα οριστικοποιηθεί, η προθεσμία της 30ής Ιουνίου 2013 για την μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο, η οποία έχει ήδη παρέλθει, θα πρέπει να παραταθεί για μία τελευταία φορά. Η μη μετάθεση των προθεσμιών αυτών θα σήμαινε ότι η οδηγία «Φερεγγυότητα II» θα πρέπει να εφαρμοστεί χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις και άλλες σημαντικές προσαρμογές που προβλέπονται στην πρόταση οδηγίας Omnibus II. Για να αποφευχθεί η συνέχιση της έλλειψης ασφάλειας δικαίου και να εξασφαλιστεί η νομική συνέχεια των ισχυουσών διατάξεων περί φερεγγυότητας («Φερεγγυότητα I») έως ότου ολοκληρωθεί η θέσπιση της συνολικής δέσμης «Φερεγγυότητα II», προτείνεται η παράταση για τελευταία φορά της σχετικής προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2009/138/EK, έως τις 31 Ιανουαρίου 2015.

Είναι σημαντικό να δοθεί στις εποπτικές αρχές και τις επιχειρήσεις ασφάλισης και αντασφάλισης κάποιος χρόνος ώστε να προετοιμαστούν για την εφαρμογή της οδηγίας «Φερεγγυότητα II». Ως εκ τούτου, προτείνεται να μετατεθεί η ημερομηνία

πρώτης εφαρμογής της οδηγίας «Φερεγγυότητα II» για μια τελευταία φορά την 1η Ιανουαρίου 2016. Αυτό θα καταστήσει δυνατή την έναρξη των εποπτικών διαδικασιών έγκρισης, π.χ. ως προς τα εσωτερικά υποδείγματα και τις ειδικές παραμέτρους. Τα μέρη των υπό εξέλιξη νομοθετικών διαπραγματεύσεων συμφώνησαν ότι δεν θα υπάρξουν περαιτέρω αλλαγές όσον αφορά τις ημερομηνίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο ή εφαρμογής κατά τη διάρκεια των διαπραγματεύσεων για την Omnibus II, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί νομική σαφήνεια για τις εποπτικές αρχές των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων κατά τη διάρκεια των προετοιμασιών τους.

Είναι προφανές από τη χρονολογική σειρά των γεγονότων ότι οι μετατιθέμενες ημερομηνίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK ισχύουν επίσης και για τις τροποποιήσεις των άρθρων 212 έως 216, 219, 226, 231, 233, 235, 243 έως 247, 249, 256, 257, 258, 262 και 263 της εν λόγω οδηγίας, που επήλθαν με την οδηγία 2011/89/EK.

Η ημερομηνία κατάργησης της δέσμης «Φερεγγυότητα I» πρέπει, επομένως, να τροποποιηθεί αναλόγως.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, και δεδομένου του πολύ μικρού χρονικού διαστήματος που απομένει έως την λήξη της προθεσμίας της 1ης Ιανουαρίου 2014, η παρούσα οδηγία θα πρέπει να εκδοθεί από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο κατεπειγόντως και να τεθεί αμέσως σε ισχύ.

Η παρούσα οδηγία είναι αναγκαία προκειμένου να αποφευχθεί η εμφάνιση νομικού κενού μετά την 1η Ιανουαρίου 2014.

Χωρίς την παρούσα οδηγία θα δημιουργηθεί κενό μεταξύ του νομικού συστήματος της ΕΕ (Φερεγγυότητα II) και του νομικού συστήματος των κρατών μελών (στα οποία θα παρέμενε σε ισχύ η δέσμη «Φερεγγυότητα I», όπως έχει μεταφερθεί στο εθνικό δίκαιο). Αυτό θα δημιουργούσε έλλειψη ασφάλειας δικαίου για τις εποπτικές αρχές, τις επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη.

1.2. Οδηγία 2009/138/EK (Φερεγγυότητα II)

Η οδηγία αυτή θεσπίζει ένα νέο και σύγχρονο καθεστώς φερεγγυότητας των ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Προβλέπει μια προσέγγιση προσανατολισμένη στους οικονομικούς κινδύνους η οποία παρέχει κίνητρα σε ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις, ώστε να υπολογίζουν και να διαχειρίζονται κατάλληλα τους κινδύνους που αναλαμβάνουν.

1.3. Οδηγία 2011/89/EK (Ficod1)

Η οδηγία αυτή τροποποιεί ορισμένες οδηγίες, μεταξύ των οποίων και την οδηγία 2009/138/EK όσον αφορά τη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων. Το άρθρο 4 της οδηγίας 2011/89/EK τροποποιεί τα άρθρα 212-216, 219, 226, 231, 233, 235, 243-247, 249, 256, 257 258, 262 και 263 της οδηγίας 2009/138/EK, ενώ το άρθρο 6 της οδηγίας 2011/89/EK ορίζει ότι τα κράτη μέλη συμμορφώνονται με τις εν λόγω νέες διατάξεις από τις 10 Ιουνίου 2013.

1.4. Οδηγία 2012/23/ΕΕ (Quick Fix)

Η οδηγία αυτή τροποποιεί την οδηγία 2009/138/EK και μεταθέτει την ημερομηνία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο από τις 31 Οκτωβρίου 2012 στις 30 Ιουνίου 2013, καθορίζει ως ημερομηνία εφαρμογής της την 1η Ιανουαρίου 2014 και μεταθέτει την

ημερομηνία κατάργησης της δέσμης «Φερεγγυότητα Ι» από την 1η Νοεμβρίου 2012 την 1η Ιανουαρίου 2014.

1.5. Πρόταση COM (2011) 8 (Οδηγία Omnibus II)

Η πρόταση αυτή αποβλέπει στην τροποποίηση της οδηγίας 2009/138/EK για την προσαρμογή της οδηγίας «Φερεγγυότητα II» στη νέα δομή των εποπτικών φορέων του τομέα της ασφάλισης και, συγκεκριμένα, τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Αρχής Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ) την 1η Ιανουαρίου 2011 (COM (2010) 8, COD 2011/0006). Προτείνει την παράταση της προθεσμίας μεταφοράς της Φερεγγυότητας II έως τις 31 Δεκεμβρίου 2012.

2. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

2.1. Διαβίβαση της παρούσας πρότασης στα εθνικά κοινοβούλια

Σύμφωνα με το πρωτόκολλο (αριθ. 1) σχετικά με τον ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, το οποίο προσαρτάται στις Συνθήκες, τα σχέδια νομοθετικών πράξεων που υποβάλλονται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, συμπεριλαμβανομένων των προτάσεων της Επιτροπής, πρέπει να διαβιβάζονται στα εθνικά κοινοβούλια.

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου, πρέπει να τηρείται προθεσμία οκτώ εβδομάδων από τη στιγμή κατά την οποία ένα σχέδιο νομοθετικής πράξης κατατίθεται ενώπιον των εθνικών κοινοβουλίων έως την ημερομηνία κατά την οποία το σχέδιο εγγράφεται στην προσωρινή ημερήσια διάταξη του Συμβουλίου με σκοπό είτε την έκδοση της πράξης είτε τον καθορισμό της θέσης του Συμβουλίου στο πλαίσιο νομοθετικής διαδικασίας.

Ωστόσο, το άρθρο 4 του πρωτοκόλλου επιτρέπει εξαιρέσεις σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης, τα αίτια της οποίας πρέπει να εκτίθενται στην πράξη ή τη θέση του Συμβουλίου. Η Επιτροπή καλεί το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να θεωρήσουν την παρούσα πρόταση ως απολύτως κατεπείγουσα για τους λόγους που εξηγούνται ανωτέρω.

2.2. Εκτίμηση επιπτώσεων

Η παρούσα πρόταση δεν συνοδεύεται από χωριστή εκτίμηση επιπτώσεων, δεδομένου ότι έχει ήδη αρχίσει η εκτίμηση επιπτώσεων για την οδηγία «Φερεγγυότητα II» και η παρούσα πρόταση έχει ως μόνο αντικείμενο το ότι η δημοσίευση της οδηγίας Omnibus II στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα είναι μετά την 1 Ιανουαρίου 2014, ημερομηνία έναρξης εφαρμογής της.

Η αδράνεια στο παρόν στάδιο θα δημιουργούσε μεγάλη νομική αβεβαιότητα μετά την 1η Ιανουαρίου 2014. Θα υπήρχε κενό μεταξύ του νομικού συστήματος της ΕΕ («Φερεγγυότητα II») και του νομικού συστήματος των κρατών μελών (στα οποία θα παρέμενε σε ισχύ η «Φερεγγυότητα Ι», όπως έχει μεταφερθεί). Αυτό θα δημιουργούσε έλλειψη ασφάλειας δικαίου για τις εποπτικές αρχές, τις επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη.

Η οδηγία πλαίσιο θα έπρεπε να εφαρμοστεί χωρίς τις μεταβατικές διατάξεις και άλλες σημαντικές προσαρμογές που προβλέπονται στην οδηγία Omnibus II. Ως εκ τούτου, οι εποπτικές αρχές, οι επιχειρήσεις και τα κράτη μέλη θα έπρεπε να εφαρμόσουν ένα καθεστώς που θα έπρεπε να αναθεωρηθεί και πάλι στο πολύ εγγύς μέλλον, πράγμα μη παραγωγικό.

Η προτεινόμενη τροποποίηση αφορά μόνον την υποχρέωση των κρατών μελών να μεταφέρουν την οδηγία στο εσωτερικό τους δίκαιο έως τις 30 Ιουνίου 2013, παρατείνοντας την προθεσμία αυτή ως την 31η Δεκεμβρίου 2014. Προβλέπει επίσης την παράταση της εφαρμογής της οδηγίας «Φερεγγυότητα II», από την 1η Ιανουαρίου 2014 μέχρι την 1η Ιανουαρίου 2016 (και την ίδια παράταση για την ημερομηνία κατάργησης της δέσμης «Φερεγγυότητα I»). Δεν μεταβάλλει την ουσία της υπόψη οδηγίας και, συνεπώς, δεν επιβάλλει καμία πρόσθετη υποχρέωση στις επιχειρήσεις.

3. ΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

3.1. Σύνοψη των προτεινόμενων μέτρων

Η πρόταση τροποποιεί το άρθρο 309 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/138/EK, με τον καθορισμό μεταγενέστερων ημερομηνιών για τη μεταφορά της στο εθνικό δίκαιο (31 Ιανουαρίου 2015) και την εφαρμογή της (1 Ιανουαρίου 2016). Τροποποιεί επίσης αναλόγως τα άρθρα 310 και 311, με τον καθορισμό νέας ημερομηνίας για την κατάργηση της δέσμης «Φερεγγυότητα I» (1η Ιανουαρίου 2016).

3.2. Νομική βάση

Άρθρο 53 παράγραφος 1 και άρθρο 62 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

3.3. Αρχή της επικουρικότητας

Η αρχή της επικουρικότητας εφαρμόζεται εφόσον η πρόταση αφορά έναν τομέα που δεν εμπίπτει στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι στόχοι της πρότασης δεν μπορούν να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι οι διατάξεις των οδηγιών δεν μπορούν να τροποποιηθούν ή να καταργηθούν σε εθνικό επίπεδο.

Οι στόχοι της πρότασης μπορούν να επιτευχθούν μόνο με δράση της ΕΕ, διότι η παρούσα πρόταση τροποποιεί ισχύουσα πράξη του δικαίου της ΕΕ, πράγμα που δεν μπορεί να γίνει από τα ίδια τα κράτη μέλη.

Η αρχή της επικουρικότητας τηρείται, δεδομένου ότι η πρόταση τροποποιεί ισχύουσα νομοθετική πράξη της ΕΕ.

3.4. Αρχή της αναλογικότητας

Η πρόταση είναι σύμφωνη με την αρχή της αναλογικότητας για τον ακόλουθο λόγο.

Δεν μεταβάλλει την ουσία της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ: περιορίζεται στη μετάθεση της ημερομηνίας μεταφοράς της οδηγίας 2009/138/EK έως τις 31 Ιανουαρίου 2015 προκειμένου να αποφευχθεί η συνέχιση της έλλειψης ασφάλειας δικαίου τώρα που έχει παρέλθει η ισχύουσα προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο (30 Ιουνίου 2013). Προβλέπει επίσης τον καθορισμό νέας ημερομηνίας για την εφαρμογή της οδηγίας «Φερεγγυότητα II» και την επακόλουθη κατάργηση της δέσμης «Φερεγγυότητας I» (1 Ιανουαρίου 2016).

3.5. Επιλογή νομικής πράξης

Προτεινόμενη νομική πράξη: οδηγία.

Κανένα άλλο νομικό μέσο δεν θα ήταν κατάλληλο. Επειδή πρόκειται για τροποποίηση οδηγίας, το μόνο ενδεδειγμένο μέσο είναι η έκδοση άλλης οδηγίας.

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η πρόταση δεν έχει επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ.

5. ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- Απλοποίηση

Η νέα πρόταση δεν περιέχει αφ' εαυτής στοιχεία απλούστευσης. Αποσκοπεί μόνο στη μετάθεση της ημερομηνίας μεταφοράς της οδηγίας 2009/138/EK έως τις 31 Ιανουαρίου 2015 και προβλέπει ως νέα ημερομηνία εφαρμογής την 1η Ιανουαρίου 2016.

- Κατάργηση της ισχύουσας νομοθεσίας

Η έγκριση της πρότασης δεν συνεπάγεται αφ' εαυτής την κατάργηση ισχύουσας νομοθεσίας· απλώς αναπροσαρμόζει την ημερομηνία κατάργησης που προβλεπόταν ήδη στην οδηγία 2009/138/EK.

- Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος

Η προτεινόμενη πράξη αφορά θέμα που καλύπτεται από τη συμφωνία ΕΟΧ και, κατά συνέπεια, το πεδίο εφαρμογής της θα πρέπει να επεκταθεί, ώστε να καλύπτει και τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο.

- Λεπτομερής ανάλυση της πρότασης ανά κεφάλαιο ή ανά άρθρο

Η παρούσα πρόταση τροποποιεί την καταληκτική ημερομηνία μεταφοράς της οδηγίας 2009/138/EK μεταθέτοντάς την στις 31 Ιανουαρίου 2015.

Το άρθρο 1 παράγραφος 1 της πρότασης τροποποιεί ανάλογα το άρθρο 309 παράγραφος 1 της οδηγίας 2009/138/EK. Προβλέπει επίσης νέα, μεταγενέστερη ημερομηνία εφαρμογής της οδηγίας «Φερεγγυότητα II» (1 Ιανουαρίου 2016).

Το άρθρο 1 παράγραφος 2 τροποποιεί την ημερομηνία κατάργησης της δέσμης «Φερεγγυότητα Ι» (από την 1η Ιανουαρίου 2016) στο άρθρο 310, ενώ το άρθρο 1 παράγραφος 3 προβλέπει την ίδια ημερομηνία ως ημερομηνία εφαρμογής των διατάξεων της δέσμης «Φερεγγυότητας Ι» που αναδιατυπώνονται από την οδηγία «Φερεγγυότητα II» στο άρθρο 311.

Πρόταση

ΟΔΗΓΙΑ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/138/ΕΚ σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) όσον αφορά τις ημερομηνίες μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της, καθώς και την ημερομηνία κατάργησης ορισμένων οδηγιών

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 53 παράγραφος 1 και το άρθρο 62,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Η οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹ προβλέπει ένα σύγχρονο σύστημα με βάση τους κινδύνους για τη ρύθμιση και την εποπτεία των ευρωπαϊκών ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών επιχειρήσεων. Οι νέοι αυτοί κανόνες έχουν ουσιώδη σημασία για την εξασφάλιση ενός ασφαλούς και εύρωστου ασφαλιστικού τομέα που να μπορεί να παρέχει βιώσιμα ασφαλιστικά προϊόντα και να στηρίζει την πραγματική οικονομία μέσω μακροπρόθεσμων επενδύσεων και πρόσθετης σταθερότητας.
- (2) Η οδηγία 2011/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου² εισάγει ορισμένες αλλαγές στα άρθρα 212 έως 262 της οδηγίας 2009/138/ΕΚ που θα πρέπει να ισχύσουν από τις 10 Ιουνίου 2013.
- (3) Η οδηγία 2012/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου³ μεταθέτει την ημερομηνία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας 2009/138/ΕΕ από τις 31 Οκτωβρίου 2012 στις 30 Ιουνίου 2013, την ημερομηνία εφαρμογής από την 1η Νοεμβρίου 2012 στην 1η Ιανουαρίου 2014 και την ημερομηνία κατάργησης των υφιστάμενων ασφαλιστικών και αντασφαλιστικών οδηγιών, ήτοι της οδηγίας

¹ Οδηγία 2009/138/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Νοεμβρίου 2009, σχετικά με την ανάληψη και την άσκηση δραστηριοτήτων ασφάλισης και αντασφάλισης (Φερεγγυότητα II) (ΕΕ L 335 της 17.12.2009, σ. 1).

² Οδηγία 2011/89/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, για τροποποίηση των οδηγιών 98/78/ΕΚ, 2002/87/ΕΚ, 2006/48/ΕΚ και 2009/138/ΕΚ όσον αφορά τη συμπληρωματική εποπτεία των χρηματοπιστωτικών οντοτήτων που ανήκουν σε χρηματοπιστωτικούς ομίλους ετερογενών δραστηριοτήτων (ΕΕ L 326 της 8.12.2011, σ. 113).

³ Οδηγία 2012/23/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Σεπτεμβρίου 2012, για την τροποποίηση της οδηγίας 2009/138/ΕΚ όσον αφορά την ημερομηνία μεταφοράς της στο εθνικό δίκαιο, την ημερομηνία εφαρμογής της και την ημερομηνία κατάργησης ορισμένων οδηγιών (ΕΕ L 249 της 14.9.2012, σ. 1)

64/225/ΕΟΚ⁴ του Συμβουλίου, της πρώτης οδηγίας 73/239/ΕΟΚ⁵ του Συμβουλίου, της οδηγίας 73/240/ΕΟΚ⁶ του Συμβουλίου, της οδηγίας 76/580/ΕΟΚ⁷ του Συμβουλίου, της οδηγίας 78/473/ΕΟΚ⁸ του Συμβουλίου, της οδηγίας 84/641/ΕΟΚ⁹ του Συμβουλίου, της οδηγίας 87/344/ΕΟΚ¹⁰ του Συμβουλίου, της δεύτερης οδηγίας 88/357/ΕΟΚ¹¹ του Συμβουλίου, της οδηγίας 92/49/ΕΟΚ¹² του Συμβουλίου, της οδηγίας 98/78/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹³, της οδηγίας 2001/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁴, της οδηγίας 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁵ και της οδηγίας 2005/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου¹⁶ (συλλογικά αναφερόμενες ως «Φερεγγυότητα Ι») από την 1η Νοεμβρίου 2012 στην 1η Ιανουαρίου 2014.

- (4) Στις 19 Ιανουαρίου 2011, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση των οδηγιών 2003/71/ΕΚ και 2009/138/ΕΚ (εφεξής αναφερόμενη ως «πρόταση Omnibus II»)¹⁷ προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νέα εποπτική αρχιτεκτονική για τις ασφαλίσεις, ιδίως η σύσταση της Ευρωπαϊκής Εποπτικής Αρχής (Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΑΑΕΣ)). Η πρόταση Omnibus II χρησιμεύει επίσης ως μέσο προσαρμογής της οδηγίας 2009/138/ΕΚ στην έναρξη ισχύος της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προσαρμογή των αρμοδιοτήτων της

⁴ Οδηγία 64/225/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 25ης Φεβρουαρίου 1964, περί καταργήσεως των περιορισμών στο δικαίωμα εγκαταστάσεως και στην ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στον τομέα της αντασφάλισεως και της αντεκχωρήσεως (ΕΕ 56 της 4.4.1964 σ. 878/64).

⁵ Πρώτη οδηγία 73/239/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 24ης Ιουλίου 1973 περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη δραστηριότητας πρωτασφάλισεως, εκτός της ασφαλίσεως ζωής, και την άσκηση αυτής (ΕΕ L 228 της 16.8.1973, σ. 3).

⁶ Οδηγία 73/240/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 24ης Ιουλίου 1973, περί καταργήσεως των περιορισμών στο δικαίωμα εγκαταστάσεως στον τομέα της πρωτασφάλισεως εκτός από την ασφάλιση ζωής (ΕΕ L 228 της 16.8.1973, σ. 20).

⁷ Οδηγία 76/580/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 29ης Ιουνίου 1976, περί τροποποιήσεως της οδηγίας 73/239/ΕΟΚ (ΕΕ L 189 της 13.7.1976, σ. 13).

⁸ Οδηγία 78/473/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 30ής Μαΐου 1978, περί συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων στον τομέα της κοινοτικής συνασφάλισεως (ΕΕ L 151 της 7.6.1978, σ. 25).

⁹ Οδηγία 84/641/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 10ης Δεκεμβρίου 1984, για την τροποποίηση, όσον αφορά ιδίως την τουριστική βοήθεια, της πρώτης οδηγίας (73/239/ΕΟΚ) (ΕΕ L 339 της 27.12.1984, σ. 21).

¹⁰ Οδηγία 87/344/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1987, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας (ΕΕ L 185 της 4.7.1987, σ. 77).

¹¹ Δεύτερη οδηγία 88/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 22ας Ιουνίου 1988, για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων σχετικά με την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής, και για τη θέσπιση των διατάξεων που σκοπό έχουν να διευκολύνουν την πραγματική άσκηση της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών (ΕΕ L 172 της 4.7.1988, σ. 1).

¹² Οδηγία 92/49/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, για τον συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την πρωτασφάλιση, εκτός της ασφάλειας ζωής (τρίτη οδηγία για την πρωτασφάλιση εκτός της ασφάλειας ζωής) (ΕΕ L 228 της 11.8.1992, σ. 1).

¹³ Οδηγία 98/78/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Οκτωβρίου 1998, σχετικά με τη συμπληρωματική εποπτεία ασφαλιστικών επιχειρήσεων στο πλαίσιο ενός ασφαλιστικού ομίλου (ΕΕ L 330, 5.12.1998, σ. 1).

¹⁴ Οδηγία 2001/17/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Μαρτίου 2001, για την εξυγίανση και την εκκαθάριση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων (ΕΕ L 110 της 20.4.2001, σ. 28).

¹⁵ Οδηγία 2002/83/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με την ασφάλιση ζωής (ΕΕ L 345 της 19.12.2002, σ. 1).

¹⁶ Οδηγία 2005/68/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2005, σχετικά με τις αντασφαλίσεις (ΕΕ L 323 της 9.12.2005, σ. 1).

¹⁷ COM (2011) 8.

Επιτροπής να θεσπίζει εκτελεστικά μέτρα σε αρμοδιότητες της Επιτροπής να θεσπίζει εκτελεστικές και κατ' εξουσιοδότηση πράξεις.

- (5) Είναι ορατός ο κίνδυνος να μην υπάρχει αρκετός χρόνος για την έγκριση της πρότασης Omnibus II και τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* πριν από την έναρξη ισχύος των σχετικών άρθρων της οδηγίας 2009/138/EK. Αν παραμείνουν αμετάβλητες οι λόγω ημερομηνίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο, εφαρμογής και κατάργησης, η οδηγία 2009/138/EK θα έπρεπε να τεθεί σε εφαρμογή πριν από την έναρξη ισχύος των μεταβατικών κανόνων και των σχετικών προσαρμογών, περιλαμβανομένων και περαιτέρω διευκρινίσεων όσον αφορά τις αρμοδιότητες περί για τη θέσπιση κατ'εξουσιοδότηση και εκτελεστικών πράξεων, που προβλέπονται στην πρόταση Omnibus II.
- (6) Προκειμένου να αποφευχθεί η επιβολή υπερβολικά επαχθών νομοθετικών υποχρεώσεων στα κράτη μέλη βάσει της οδηγίας 2009/138/EK, και αργότερα βάσει του νέου πλαισίου που προβλέπεται από την πρόταση Omnibus II, είναι σκόπιμο να μετατεθούν οι ημερομηνίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK και να δοθεί στις εποπτικές αρχές και τις ασφαλιστικές και αντασφαλιστικές επιχειρήσεις επαρκής χρόνος για την εισαγωγή της νέας αρχιτεκτονικής.
- (7) Είναι προφανές από τη χρονολογική σειρά των γεγονότων ότι οι μετατιθέμενες ημερομηνίες μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο και εφαρμογής της οδηγίας 2009/138/EK ισχύουν επίσης και για τις τροποποιήσεις των άρθρων 212 έως 216, 219, 226, 231, 233, 235, 243 έως 247, 249, 256, 257, 258, 262 και 263 της εν λόγω οδηγίας, που επήλθαν με την οδηγία 2011/89/EK.
- (8) Για λόγους ασφάλειας δικαίου, η ημερομηνία κατάργησης των οδηγιών 64/225/ΕΟΚ, 73/239/ΕΟΚ, 73/240/ΕΟΚ, 76/580/ΕΟΚ, 78/473/ΕΟΚ, 84/641/ΕΟΚ, 87/344/ΕΟΚ, 88/357/ΕΟΚ, 92/49/ΕΟΚ, 98/78/ΕΚ, 2001/17/ΕΚ, 2002/83/ΕΚ και 2005/68/ΕΚ πρέπει να μετατεθεί αναλόγως.
- (9) Δεδομένου του πολύ σύντομου χρονικού διαστήματος που απομένει πριν από την λήξη των προθεσμιών που καθορίζονται στην οδηγία 2009/138/EK, η παρούσα οδηγία πρέπει να τεθεί αμέσως σε ισχύ.
- (10) Κατά συνέπεια, είναι αιτιολογημένη η εφαρμογή, στην παρούσα περίπτωση, της εξαίρεσης για κατεπείγουσες περιπτώσεις που προβλέπεται στο άρθρο 4 του πρωτοκόλλου αριθ. 1 σχετικά με το ρόλο των εθνικών κοινοβουλίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση, όσον αφορά τη διαβίβαση της πρότασης για την παρούσα οδηγία στα εθνικά κοινοβούλια,

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Η οδηγία 2009/138/EK τροποποιείται ως εξής:

1. Το άρθρο 309 παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:
2. α) στο πρώτο εδάφιο, η ημερομηνία «30 Ιουνίου 2013» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «31 Ιανουαρίου 2015»,
β) στο δεύτερο εδάφιο, η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2014» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2016»,

3. Στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 310, η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2014» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2016».
4. Στην δεύτερη παράγραφο του άρθρου 311, η ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2014» αντικαθίσταται από την ημερομηνία «1η Ιανουαρίου 2016».

Άρθρο 2

Η παρούσα οδηγία αρχίζει να ισχύει την επομένη της δημοσίευσής της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Άρθρο 3

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.

Βρυξέλλες,

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Ο Πρόεδρος

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος